

Sygn. akt II AKzW 685/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Pelewicz (del.)

Protokolant: Luiza Borończyk-Saczka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Krakowie Ewy Rogali

po rozpoznaniu w sprawie

A. C., s. W.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego przez skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 24 maja 2022 roku, sygn. akt III Kow 586/22

o odmowie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Tarnowie.

UZASADNIENIE

A. C. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 4 listopada 2020 r., sygn. akt VIII K 508/19, na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Karę tę wykonuje od dnia 1 października 2021 r. Przewidywany koniec kary przypada na dzień 30 grudnia 2022 r.

Dnia 13 kwietnia 2022 r. skazany złożył wniosek o udzielenie mu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W uzasadnieniu podniósł, że ukończył program z zakresu profilaktyki alkoholowej, a z pozostałych zadań nałożonych na niego w ramach Indywidualnego Programu Oddziaływania wywiązuje się należycie. Wniosek ten nie uzyskał poparcia dyrektora zakładu karnego, w którym skazany odbywa karę. Sprzeciwił mu się także prokurator.

Sąd Okręgowy w Tarnowie postanowieniem z dnia 24 maja 2022 r., sygn. akt III Kow 586/22, odmówił udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie powołał się na wcześniejszą wielokrotną karalność skazanego, na jego niezakończony proces resocjalizacji oraz na fakt, iż nie zrealizował on nałożonych na niego obowiązków naprawienia szkody.

Na to postanowienie skazany wniósł zażalenie, w którym podniósł, iż Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu o sygn. akt II AKzW 1555/21 wskazał mu, że aby dowieść, iż zasługuje on na udzielenie mu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, musi on zaangażować się w proces swojej resocjalizacji, co też skazany – w swojej ocenie – uczynił. Wskazał także, że do wniosku o udzielenie mu rzeczonożego zezwolenia

dołączył on promesę zatrudnienia, co pozwoli mu na zrealizowanie nałożonego na niego obowiązku naprawienia szkody. Na tej podstawie wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez udzielenie mu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się o tyle zasadne, o ile skutkowało uchynieniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., w art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości (art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.). W przedmiotowej sprawie aktualna jest ostatnia wskazana w przytoczonym wyżej przepisie przesłanka.

Zauważyć bowiem należy, że zarówno przed Sądem Okręgowym w Tarnowie, jak i przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie, toczyła się już sprawa (odpowiednio pod sygn. akt III Kow 1620/21 i II AKzw 1555/21) o udzielenie skazanemu A. C. zezwolenia na odbycie w systemie dozoru elektronicznego kary 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wobec niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 4 listopada 2020 r. (sygn. akt VIII K 508/19). Rozpatrując zażalenie skazanego na odmowę udzielenia mu rzeczonożego zezwolenia Sąd Apelacyjny potwierdził podnoszone przez niego okoliczności, iż od czasu uzyskania warunkowego przedterminowego zwolnienia w 2019 r. A. C. nie popełnił ponownie przestępstwa. Występków, za popełnienie których aktualnie odbywa on karę, skazany dopuścił się jeszcze w październiku 2017 roku, a od tego czasu stopień jego samodyscypliny został zweryfikowany poprzez kontrolę jego zachowania zarówno podczas warunkowego zwolnienia (udzielnego mu postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5 listopada 2019 roku), jak i podczas wykonywania innej kary (także orzeczonej za przestępstwo popełnione w 2017 roku) w systemie dozoru elektronicznego (zezwołenie udzielone postanowieniem Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 20 października 2020 r.). Okoliczność, iż skazany w czasie dozoru elektronicznego zachowywał się właściwie, obecnie potwierdza także kurator, który go wówczas nadzorował (k. 24).

Mimo tych pozytywów Sąd Apelacyjny zdecydował się wówczas utrzymać w mocy postanowienie o odmowie udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego (sygn. akt II AKzw 1555/21) powołując się w pierwszej kolejności na jego wcześniejszą wielokrotną karalność, w dalszej zaś wskazując na jego brak zaangażowania w proces resocjalizacji. O ile wcześniejsza karalność jest okolicznością, której skazany nie jest w stanie w żaden sposób zmienić, o tyle przecież możliwa jest zmiana jego postawy w odniesieniu do oddziaływań, które proponuje mu administracja jednostki penitencjarnej, w której przebywa. Takie też zalecenie Sąd Apelacyjny sformułował wobec osadzonego wskazując, że „aby dowieść, że zasługuje on na udzielenie mu zezwolenia na odbycie reszty orzeczonej wobec niego kary w systemie dozoru elektronicznego, musi on zaangażować się w proces swojej resocjalizacji i poddać się proponowanym mu oddziaływaniami, nawet jeśli uważa je za niepotrzebne”.

Przechodząc do rozważań na temat okoliczności zaistniałych w niniejszym postępowaniu stwierdzić należy, że skazany od samego początku odwoływał się do treści zaleceń, które uprzednio otrzymał od Sądu Apelacyjnego w Krakowie. We wniosku inicjującym przedmiotowe postępowanie wskazał, że „ukończył program profilaktyki alkoholowej z ZK, a z reszty obowiązków programowych wywiązuje się należycie” (k. 4), z kolei na posiedzeniu, które odbyło się w Sądzie Okręgowym w Tarnowie w dniu 24 maja 2022 r., podniósł: „...od poprzedniej odmowy udzielenia zezwolenia SDE sytuacja się zmieniła, bo ja podjąłem realizację programu resocjalizacyjnego” (k. 41v). Zaangażowanie skazanego w proces resocjalizacji potwierdza także Zastępca Dyrektora Zakładu Karnego w T. w wystawionej przez siebie opinii (k. 29v).

W tej sytuacji, zważywszy na treść postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 marca 2022 r. (sygn. akt II AKzw 1555/21), w którym to sformułowano wobec skazanego zalecenie, do których winien on się zastosować, aby uzyskać zezwolenie na wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jak również mając na uwadze okoliczności, na które skazany powoływał się w toku postępowania, Sąd Okręgowy w Tarnowie

winien był zweryfikować, czy A. C. rzeczywiście realizuje zalecenia Sąd Apelacyjny w Krakowie, a jeśli tak, to jaki jest stopień jego zaangażowania w proces resocjalizacji. Sąd Okręgowy tymczasem ograniczył się do stwierdzenia, że skazany nie zrealizował nałożonego na niego obowiązku naprawienia szkody (co oczywiście nie pozostaje bez znaczenia, nie jest jednak okolicznością decydującą), że jest osobą uzależnioną od alkoholu, narkotyków, leków i hazardu (odnotowując przy tym jednak zapewnienie skazanego, że ukończył on program profilaktyki alkoholowej), oraz że toczy się przeciwko niemu kolejne postępowanie karne (co akurat – z racji istnienia domniemania niewinności – pozostaje okolicznością prawnie irrelevantną do czasu uprawomocnienia się ewentualnego wyroku skazującego). Kwestię realizacji przez skazanego Indywidualnego Programu Oddziaływania skomentował jedynie stwierdzeniem, iż jest on „dopiero w trakcie realizacji zadań resocjalizacyjnych”, nie zagłębiając się jednak w ten temat.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy powinien zatem ustalić (zwracając się o możliwie jak najbardziej aktualną opinię na temat zachowania skazanego) w jakim stopniu A. C. realizuje zadania nałożone na niego w ramach Indywidualnego Programu Oddziaływania, jak wygląda jego zaangażowanie w proces resocjalizacji i jakie są w stosunku do niego jej efekty. Odnosząc się zaś do kwestii realizacji przez skazanego nałożonego na niego obowiązku naprawienia szkody Sąd Okręgowy powinien ustalić, w jakiej części skazany ten obowiązek zrealizował (przy uwzględnieniu możliwości spłacania zadłużenia wynikających z posiadanego przez niego zatrudnienia) oraz w jakim stopniu do skuteczniejszej realizacji tego obowiązku może się przyczynić posiadana przez niego promesa zatrudnienia i ewentualne podjęcie pracy na wolności.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak we wstępie.